

Beskrivelse af tilsynsarbejdet i skoleåret 2020-2021 for Vedsted Friskole, skolekode 849 006

NB: Tilsynserklæringen er i juni 2021 indberettet i tilsynsportalen for STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet)

Tilsynsførende: Benthe Kleon Jeppesen, Hjorthsvej 12, 9440 Aabybro, bekj@km.dk

Tilsynet har bestået i nogle uanmeldte besøg på skolen, hvor jeg har overværet undervisningen i fortrinsvist dansk, matematik og engelsk. På grund af coronapandemien har besøgene ikke kunnet gennemføres i helt samme omfang som vanligt. I stedet har jeg haft virtuelle eller fysiske møder med en række lærere, som har fremlagt deres årsplan for faget og fortalt om, hvordan undervisningen har været varetaget, også i de perioder, hvor der har været tale om onlineundervisning.

10. februar 2021, telefonsamtale med lærer Rikke Marie Rodkjær om undervisningen i dansk i 5.-6. klasse:

Mundtlig fremstilling: Lige nu arbejdes med et miniprojekt: Eleverne skal læse en fagbog og formidle indholdet til klassen i en mundtlig fremlæggelse, hvor der skal gøre brug af powerpoint. I forbindelse med efterårets undervisning i eventyrgenre lægges særligt vægt på, at eleverne kan samtale om teksten og bruge begreber inden for genretræk og analyse. I forbindelsen med den nuværende onlineundervisning har eleverne haft gruppearbejde – lavet projekter sammen over Facetime – et kvarter ad gangen.

Skriftlig fremstilling: I årets løb har været jævnlige afleveringsopgaver. Der har været fokus på genre, layout og brugen af docs. Eleverne har prøvet kræfter med bl.a. videredigtning (fortsæt i samme tid og genre), layout (i forhold til artikler), fagtekst (skriv din egen bageopskrift med anvendelse af såvel tekst som billeder) og personbeskrivelse (skriv om dit yndlingsmenneske).

Retstavning: Jævnlig diktatskrivning (i perioden med onlineundervisning ligger den del dog stille – i stedet arbejdes mere koncentreret med læsning og skrivning. Onlineundervisning giver mere træning i skriftsproget.)

Læsning/tekstarbejde: Der har i årets løb været særligt fokus på analyse, begreber og fortolkning. I forbindelse med læsning af eventyr er arbejdet med genretræk og analyse, kontraktmodellen og aktantmodellen. Desuden er læst e-bogen "De hemmelige youtubere", samt noveller, fagtekster fra de små fagbøger og romanen "Hest Hest Tiger Tiger".

Gyldendals Fagportaler har været anvendt – materialet her kan niveaudeles efter den enkelte elevs behov.

15. februar 2021, besøg hos 3. klasse i matematik:

Der arbejdes med isometriske tegninger. Tegn centicubes (tegn en etter, en toer, en treer, en firer, en femmer osv.) Bagefter bytter man tegning med sidemanden, som så skal forsøge at bygge de figurer, der er tegnet. Det er tydeligt, at opgaverne udfordrer en anden del af hjernen, end eleverne er vant til at bruge. Dem, der har spillet "Minecraft" har vist en fordel.

Materiale: Der arbejdes ud fra matematik-materialet Kolorit A + B, klassen er nu i gang med B-hæftet. Der arbejdes med bl.a. division og multiplikation, statistik, hverdagsmatematik og masser af færdighedsregning.

Statistik-emnet har været anvendt i perioden med online-undervisning. Materialet lægger stor vægt på færdighederne. Der benyttes desuden ekstraopgaver fra materialet "Matematik-fessor".

18. februar: Samtale med skoleleder Mikael Rasmussen om undervisningen i engelsk, 8.-9. klasse:

Materiale: Pit Stop 9 (for 9. klasse). Materialet er samtidsorienteret, og der lægges vægt på, at eleverne stifter bekendtskab med alle engelsktalende lande.

I relation til bogens emner løses opgaver fra Pit Stop Task Book. Desuden arbejdes med afgangsprøveøvelser fra Folkeskolens Afgangsprøve.

Som noget særligt i dette skoleår, der der arbejdet med det amerikanske præsidentvalg. (Der er mulighed for tværfagligt samarbejde, idet Mikael også underviser klassen i samfundsfag og historie).

Hver elev har fået udleveret et eksemplar af bogserien "Destination". Bogen skal læses ekstensivt og omhandler et engelsktalende område: South Africa, New Zealand, England, USA... Efter læsning skal eleven vælge et emne, som de arbejder videre med og fremlægger for de andre ved hjælp af en powerpointpræsentation.

Hver gang arbejdes med engelsk grammatik, fx henførende stedord. Undervisningen i grammatik følges op af opgaver på sprogpportalen.

19. februar 2021, telefonsamtale med lærer Ulla Haugaard om undervisningen i dansk i 4. klasse:

Mundtlig fremstilling: Eleverne har i årets løb øvet sig i at mundtlig fremstilling ved at give mundtligt referat af en læst fortælling, ved at beskrive en person eller ved at fortælle, hvad de har lavet i weekenden. Desuden har de prøvet at genfortælle et eventyr med egne ord, og de har lavet "læseteater" (læs op, mens du dramatiserer replikker osv.)

Skriftlig fremstilling: Eleverne har skrevet "tirsdagshistorier". Emnet har været frit eller valgt af læreren (fx "Skriv en historie om to drenge, der bliver snuppet for butikstyveri – og brug direkte tale", "Skriv om en ballonfærd" "Skriv en gyser", "Skriv om engang, du var heldig/uheldig". Senere skal de prøve at skrive et brev og lave et interview.

Retstavning: Der har været diktat engang om ugen.

Grammatik: Materialet "Skriftligt for fjerde" anvendes. Der arbejdes med nutids-r, sammensatte ord, samt med at sætte punktum og komma.

Læsning/tekstarbejde: Fra materialet "Ny dansk i Fjerde" er læst fortællinger om Grønland, menneskenes land. På klassen arbejdes med højtlesning på skift. I starten af skoleåret læste man tre små romaner i fantasy-genren. Fra e-reolen: De hemmelige youtubere. I november arbejdes med eventyr og i december indøvede klassen et krybbespil, som opførtes for resten af skolen. Senere på foråret arbejdes med kortfilm med fokus på bl.a. underlægningsmusik, og man læser "Krageungen" af Bodil Bredsdorff.

Klassen har været gode til at tackle online-undervisningen.

1. marts 2021, besøg hos 4. klasse i matematik:

Klassen arbejder ud fra materialet "Kolorit" for 4. klasse. De er godt med, langt over halvvejs i bogen. Lige nu er de i gang med at repetere "Måleenheder", et emne som blev gennemgået i 3. klasse, men som kunne trænge til en genopfriskning. For at få måleenhederne ind under huden (og for at råde lidt bod på de praktisk-musiske timer, der ikke har kunnet afvikles under corona-afviklingen) forbereder klassen sig på at skulle bage i skolekøkkenet på fredag. I dag er opgaven af opmåle en liter salt, en liter sand, en liter kiks, en liter pasta osv. – samt at veje materialerne på skolekøkkenets bagevægte.

11. marts 2021, samtale med lærer Mike Warwick om engelskundervisning i de små klasser:

1.-2. klasse: "Let's Do It 1". Børnene lytter til BBC-engelsk fra nettet og øver sig i at bruge enkle sætninger på engelsk. De udvider ordforrådet ved at lære engelske betegnelser for tal, farver, kropsdele osv. Almindeligvis benyttes også en del sange på engelsk, dette har dog være mere begrænset i år pga. coronarestriktioner for fællessang. I forbindelse med online-undervisning har der været afholdt picnic online.

3. klasse: Der arbejdes med at lære klokken på engelsk. Desuden udtryk for vejr og årstider, tallene fra ti til tyve og forskellige matematiske udtryk på engelsk. I forbindelse med forståelsen af engelsk kultur, har de hørt om Guy Fawkes, om halloween og engelsk-amerikansk jul mv. Der arbejdes med grammatik (hedder det "a" or "an"?, bøjning af uregelmæssige verber etc.). Der trænes i oplæsning på engelsk, og børnene har forsøgt at lave en tegneserie på engelsk "Beskriv din dag – eller en anden persons dag" – en elev valgte at beskrive en dag for en coronavirus. Der leges "Simon says..." og spilles bingo på engelsk.

4. klasse: Der arbejdes med bogen om mandagen og løses opgaver om tirsdagen (som er computerdag). Et opgaveeksempel kunne være "Skriv en uhyggelig historie ved hjælp af Google Translate". Der arbejdes mere intenst med engelsk grammatik i 4. klasse. For at træne ordforråd er der blandt andet arbejdet med byen Dartfort, hvor elever skulle lære betegnelser på forskellige butikker og jobbetegnelser, når de skulle guide rundt i byen på engelsk. Også 4. klasse trænger til mere træning i oplæsning på engelsk.

Pga. coronarestriktioner har børnene pt. ikke engelsk med Mike, eftersom de kun må møde et begrænset antal forskellige lærere i deres skoledag – undervisningen med Mike forventes genoptaget senere på året.

16. marts 2021, besøg hos 3. klasse i dansk:

Klassen har forberedt små mundtlige oplæg om "Et museum, jeg har besøgt". Der bliver fortalt om Hammershus, om Aalborg Forsvars- og Garnisonsmuseum, om et panserværnsmuseum i Tyskland og om "Kunsten" i Aalborg, "Papirmuseet" i Hune, "Nordsømuseum" i Hirtshals, samt om Jellingestenen og Grauballemanden.

Undervisningen tilrettelægges ud fra bogen "Den sikre læsning" (en fortsættelse af "Den første læsning", som børnene tidligere har benyttet). Materialet prioriterer læseindlæringen højt og lægger op til, at der arbejdes systematisk med læsning. Læseforståelsen er i fokus. Formålet er at få børnene i gang med romanlæsning. Derudover arbejdes med fagtekster. I tilknytning til materialet benytter klassen sig af skriftlige opgaver i et opgavehæfte – her er fokus på stavning og skriftlig formulering.

18. februar: Samtale med skoleleder Mikael Rasmussen om skolens hverdag.

Coronarestriktionerne har været en barsk omgang for skolens hverdag. Skolen var lukket i november og der var nedlukninger igen i foråret. Lærerne har arbejdet ihærdigt og engageret med fjernundervisning, ringet til elever og kørt ud med materialer, når onlineforbindelsen ikke var tilstrækkelig til at holde kontakten. Planen er at vurdere den samlede fjernundervisning senere på foråret.

Men fraværet af morgensang, fællessamling og de traditionelle fællesarrangementer i årets løb går ud over sammenhængskraften på skolen, - hvordan tilgodeser man den demokratiske og kulturelle dannelse, når der ikke må holdes fællessamling og ikke må synges?

Konklusion

Gennem samtaler med lærere og skoleleder og gennem overværelse af undervisning og gennemsyn af årsplaner for de enkelte fag, er det min oplevelse, at der også i dette særlige år er blevet givet en fagligt gedigen undervisning på Vedsted Friskole.

Min konklusion er, at Vedsted Friskoles undervisning og dagligdag ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen foregår på dansk, og skolens hele omgangstone og praksis lægger op til at forberede eleverne på at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

Beskrivelsen fremlægges på Vedsted Friskoles generalforsamling 1. september 2021.

Benthe Kleon Jeppesen